

SEX EDUCATION

opas seksiin ja elämään

NETFLIX
NETFLIX-
ALKUPERÄISSARJA

Esipuheen kirjoittanut sarjan kehittäjä **Laurie Nunn**

WSOY

First published in Great Britain in 2021 by Wren & Rook

SEX EDUCATION TM/© Netflix 2021. Used with permission.
[Additional illustrations ©Fionna Fernandes 2021]

All rights reserved.

The right of Fionna Fernandes to be identified as the illustrator of this Work has been asserted by them in accordance with the Copyright, Designs & Patents Act 1988

Mary Wollstonecraft -sitaitin sivulla 118 suomentanut Ville-Juhani Sutinen
Jane Austen -sitaitin sivulla 118 suomentanut Aune Brotherus
George Eliot -sitaitin suomennos sivulla 119 Aune Tuomikoski

Suomenkielinen laitos © Laura Haavisto ja WSOY 2022
Werner Söderström Osaakeyhtiö

ISBN 978-951-0-48746-4
Painettu EU:ssa

Kirjassa mainitut verkko-osoitteet ovat olleet toiminnassa kirjan mennessä painoon. On kuitenkin mahdollista, että sivustojen sisältö tai osoitteet ovat muuttuneet kirjan julkaisemisen jälkeen. Kirjoittaja, kääntäjä tai kustantaja ei ota vastuuta näistä muutoksista.

Kirjoitettu yhteistyössä Jordan Paramorin kanssa. Sisällön on tarkastanut joukko asiantuntijoita, seksuaaliterapeutteja ja seksuaali- ja sukupuolisensitiivisiä lukijoita, muun muassa lääkäri ja kirjailija Max Pemberton, sertifioitu seksuaalineuvoja ja kasvatustieteen tohtori Nadine Thornhill sekä mielenterveyslääkäri, kouluttaja ja uskontokasvatuksen ohjaaja Charlie Hart.

SEX EDUCATION

Esipuheen kirjoittanut sarjan kehittäjä
Laurie Nunn

Suomentanut Laura Haavisto

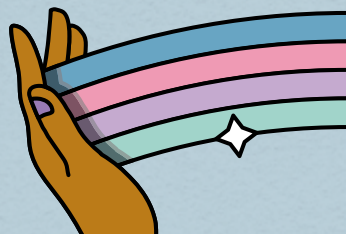
Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

SISÄLLYS

TERVETULOA

ESIPUHE	6
PUHUTAAN SEKSISTÄ	8
TARKKAILUSSA	11
YKSI: YSTÄVYYS JA SEN MERKITYS	14
MOORDALESSA KUULTUA	26
KAKSI: IDENTITEETIN YMMÄRTÄMINEN	28
ASUUKO MEISSÄ KAIKISSA PIENI ADAM?	38
JEANIN MUISTIINPANOT: SEKSIMYYTTEJÄ	40
KOLME: KAIKKI KEHOT ISOISTA PIENIIN	42
NEUVOJA MOORDALEN SEKSPERTEILTÄ	60
NELJÄ: RAKKAUS JA IHMISSUHTEET	62
KÄYTÄN PYÖRÄTUOLIA. MITÄ SITTEN?	82
VIISI: HEIVAA HÄPEÄ, PIDÄ NAUTINTO	84
JEANIN VIISI PARASTA SEKSIVINKKIÄ NUORILLE	100
KUUSI: TERVETULOA TURVASEKSIN	
MAAILMAAN	102

MAEVE WILEYN SALAINEN PÄIVÄKIRJA 118

SEITSEMÄN: TOTUUS SEKSITAUDEISTA

(OLE VALMIS) 120

ERICIN MUOTIRAAMATTU 138

KAHDEKSAN: RAKKAUTTA DIGITAALISEEN

AIKAAN (EI PELKKÄÄ PORNOA) 140

MAEVEN KYMMENEN VINKKIÄ VÄLTÄÄ TREFFIT

EPÄKIINNOSTAVAN HENKILÖN KANSSA 152

YHDEKSÄN: VAKAVAA ASIAA 154

AUTA MOORDALE 164

KYMMENEN: SYVÄSUKELLUS

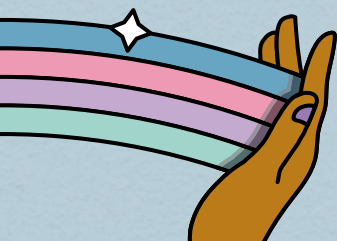
MIELENTERVEYTEEN 165

OLE KUIN OLA! 180

YKSITOISTA: LYHYT OPAS ONNEEN

(TAI AINAKIN OHJEET OIKEAAN SUUNTAAN) 182

HYÖDYLLISIÄ NETTIOSOITTEITA 192

ESIPUHE

Lukio oli melko epämiellyttävää aikaa elämässäni. Olin kuusitoistavuotiaana kauhean kömpelö, minulla oli telaketjuhammasraudat, käytin silmälaseja ja kärsin kroonisesta *bacnesta* eli selän aknesta. Lisäksi fanitin musiikkiteatteria ja kirjoitin *Taru Sormusten herrasta* -fanifiktioita, joten ikuinen ulkopuolisuus tuntui olevan kohtaloni. Monien minua edeltäneiden teininörttien tapaan pakenin todellisuuttani nuorisoleffojen ja -sarjojen maailmaan. Elin elämäni *Dawson's Creek*iin, *O.C:n* ja *10 Things I Hate About You*n hahmojen kautta. Kun näin heidän saavan ystäviä, rakastuvan ja harrastavan seksiä, en tuntenut itseäni enää yhtä yksinäiseksi. Näissä teinimaailmoissa kiusaajat saivat ansionsa mukaan, nynnyt menestyivät ja näkymättömät tytöt saivat lopulta aina unelmiensa pojan. Minua ei koskaan kutsuttu juhliin tai valittu urheilujoukkueisiin – eikä minua vielääkään ollut suudeltu – mutta nämä tarinat saivat minut tuntemaan itseni nähdyksi.

Rakkauteni teinigenreen on jatkunut aikuisuuteen asti. Jos mieleni on maassa, panen 1990-luvun romanttisen komedian pyörimään ja oloni kohenee välittömästi. Joten kun aloin tehdä tv-käsikirjoituksia, tiesin haluavani uppoutua nuorison maailmaan, ja *Sex Education* oli täydellinen keino päästää sisäinen näkymätön teinityttöni valloilleen. Halusin luoda lämminhenkisen ja riemastuttavan ohjelman, jonka hahmot ovat ystävällisiä toisilleen ja jossa herkkyyks on rohkeutta. Halusin myös, että sarja kannustaisi ihmisiä kommunikoimaan enemmän ja olisi vastalääke sille riittämättömälle seksi- ja parisuhdeopetukselle, jota useimmat meistä ovat koulussa saaneet.

Muistoni lukioaikaisesta seksuaali- ja sukupuolikasvatuksesta tiivistyvät lähinnä pelkoon ja häpeään. Pääviesti oli, että seksi on kauhea asia, josta seuraisi joko raskaus tai kutiseva, seksitautien riivaama vagina... tai molemmat! En saanut lainkaan tietoa kehostani, seksuaalisuudesta, haluista tai toimijuudesta nuorena naisena. Vielä vähemmän kerrottiin sellaisten ihmisten haluista ja tarpeista, joiden identiteetti erosi omastani. Ikävä kyllä tällainen pelotteluun perustuva seksuaali- ja sukupuolikasvatus on tuttua monille, ja se voi haavoittaa tunne-elämää. Sen vuoksi on ollut sydäntä lämmittävää nähdä, miten nuoret ovat ottaneet *Sex Educationin* vastaan ja millaisia keskusteluita suostumuksesta, kehopositiivisuudesta, LHBTIQ+-asioista ja naisen nautinnosta se on synnyttänyt.

Aina kuitenkin herää uusia kysymyksiä, joihin kaivataan vastauksia, eikä ohjelma voi jakaa tietoa määräänsä enempää, joten siksi ilahduinkin, kun kuuli *Sex Education: Opas seksiin ja elämään* -teoksesta. Tämä kirja on sellainen opas, jota olisin itse tarvinnut kuusitoistavuotiaana, kun etsin informatiivisia, suorapuheisia ja ei-tuomitsevia ohjeita, joiden avulla suunnistaa minulle uudessa seksin maailmassa. Loistavat, älykkäät ja taustoiltaan erilaiset seksuaalikasvattajat ovat käyneet kirjan jokaisen luvun läpi, ja niissä käsitellään kaikkea häpykarvoista sydänsuruihin. Lisäksi mukana on viisaita neuvoja myös Moordalen parhaimmistolta. Ohjelman tapaan kirjassa paneudutaan teini-iän sekavaan todellisuuteen ja rohkaistaan puhumaan pelottavista asioista ja pyytämään apua, kun sitä tarvitaan. Oletpa sitten nörtti, näkymätön tai vain väärin ymmärretty toivon, että tämä kirja tuottaa sinulle iloa ja saa sinut tuntemaan itsesi vähemmän yksinäiseksi ja enemmän nähdyksi.

Laurie Nunn, *Sex Education* -sarjan luoja

PUHUTAAN SEKSISTÄ

Tervetuloa kaikki!

Oletko koskaan epäroinyt ihmissuhteitasi tai ollut hämilläsi seksistä tai identiteetistäsi? Kenties etsit vastauksia ystävyysttä, mielenterveyttä ja onnellisuutta koskeviin kiperiin kysymyksiin, joita et uskalla kysyä? No, et ole yksin, kysy vaikka Moordalen oppilailta.

Saatavilla on niin paljon ristiriitaista tietoa, että nykymaailma voi tuntua suoranaishuonoksi. Erityisesti koska yhä nykyäänkin seksi saatetaan kokea kiusalliseksi puheenaiheeksi. Näihin aiheisiin liittyvä stigma saa ihmiset murehtimaan, ahdistumaan ja häpeämään. Henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä ei kuitenkaan ole mitään hävettävää.

Suuri osa seksuaalisuuteen ja ihmissuhteisiin liittyvästä tiedosta on vanhentunutta, hämmäntävää tai se ei kuvasta ihmisten henkilökohtaisten kokemusten laajaa kirjoa, ja Moordalen oppilaat tietävät omasta kokemuksestaan, miten huono tilanne voi olla (heidän seksuaalikasvatustuntinsa ovat erinomainen esimerkki tästä). Oppilaat kaipaavat kipeästi muutosta vanhanaikaiseen ja takapajuihin seksuaalikasvatukseen, ja tämä kirja pyrkii vastaamaan kaikkiin heidän kysymyksiinsä ja vielä moniin muihinkin.

Tämä rehellinen opas elämään ja seksiin on täynnä kattavaa, intersektionaalista ja inklusiivista tietoa, koska me kaikki olemme erilaisia.

Jokaisella on oikeus tietää ja toimia, ja siksi olemme yhteistyössä yhden lääkärin ja kahden seksuaalikasvattajan kanssa koonneet tämän ainutlaatuisen oppaan, joka auttaa suhtautumaan seksiin ja tunteisiin terveellä tavalla ja selvittämään asiat, jotka itselle tuottavat mielihyvää.

Kaiken tämän lisäksi kirja sisältää myös Otisin ja hänen Moordalen ystäviensä kokemuksia seksin, rakkauden ja muun elämän saralta – ehkä hekin voivat opettaa sinulla yhtä jos toista.

Joten sukella kirjan syövereihin ja ala puhua, huutaa tai vaikka kiljua kaikesta, mikä koskee

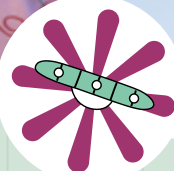
s-e-k-s-i-ä!

Ola

Lily

Aimee

Jackson

Adam

Eric

Otis

Maeve

Ruby

Anwar & Olivia

TARKKAILUSSA

Joku on päässyt käsiksi oppilastietoihin. Mitä uusi rehtori Hope todella ajattelee Otisista ja hänen ystävistään? Jatka lukemista...

OPPILASTIEDOT: SALAISIA

NÖRTTI: OTIS MILBURN

- ✗ Piti seksiklinikkaa, koska halusi muka auttaa – mutta tahtooko hän oikeasti vain tietää muiden seksielämästä?
- ✗ Hukkui aiemmin massaan, kunnes aloitti klinikkansa ja rupesi jakelemaan joutavia seksineuvojaan.

HÄMMENTYNYT URHEILIJA: JACKSON MARCHETTI

- ✗ Entinen johtajaoppilas. Oli Moordalen ylpeyden aihe, kunnes "löysi" itsensä ja suistui raiteiltaan.
- ✗ Herkkä mutta fiksu. Hänet on vielä mahdollista palauttaa oikealle polulle.

OUTOLINTU: LILY IGLEHART

- ✗ Alienfriikki, joka pyörii lähinnä omissa maailmoissaan.
- ✗ Hän oli *Romeo ja Julia* -koulunäytelmän "aivot". Se oli törkeä!

HUOLETON HÖLMÖ: AIMEE GIBBS

✗ Herttainen mutta aivan ulalla – ei kovin akateemisesti suuntautunut.

✗ Joutui kauhean seksuaalisen ahdistelun uhriksi bussissa, joten saattaa tarvita erityistä tukea.

* Huomio: vältä kaikkia leivonnaisia.

KAIKKIEN KAVERI: ERIC EFFIONG

✗ Aina hyväntuulinen ja kaikki tuntuvat pitävän hänestä.

✗ Täytyisi keskittyä enemmän koulutyöhön ja vähemmän rakkauselämään ja muotiasioihin.

SUPERÄLYKKÖ: VIVIENNE ODESANYA

✗ Aivan liian fiksu omaksi parhaakseen. Erittäin motivoitunut ja tietää, mitä haluaa.

✗ Pelottavan keskittynyt mutta itseluottamus horjuu.

HÄIRIKKÖ: ADAM GROFF

✗ Entisen rehtorin, herra Groffin, poika.

✗ Aiemmin hyvin vihainen ja vaikea käsiteltävä.

✗ Vaikuttaa viimein haluavan oppia jotakin. Aika näyttää, palaako hän vanhoihin tapoihinsa.

TIEDONJANOINEN: OLA NYMAN

✗ Aina suora ja ytimekäs. Avoin uusille kokemuksille – huomaa suhde oppilastoveri Lilyyn.

✗ Hyvin tasapainoinen ja ahkera, mutta ollut vaikeuksia sopeutua uusiin asumisjärjestelyihin. Saattaa ajoittain tarvita lisätukea.

**TÄYDELLISET: ANWAR BAKSHI, OLIVIA ANAND,
RUBY MATTHEWS**

- ✗ Nämä kolme kulkevat laumassa – Ruby on johtaja ja muut seuraavat perässä.
- ✗ Heitä kutsutaan täydellisiksi, koska he ovat suosittuja ja luulevat olevansa paljon parempia kuin kaikki muut.
- ✗ Rubyn taannoinen suhde Otisin kanssa saattaa uhata ryhmädynamiikkaa – tilannetta on pidettävä tarkasti silmällä.

PELOTTAVA: MAEVE WILEY

- ✗ Voi vaikuttaa vaikeasti lähestyttävältä, joskus liian nokkela omaksi parhaakseen.
- ✗ Erittäin älykäs ja pääsee pitkälle, jos vain saa oikeanlaiset mahdollisuudet. Voisi olla ensimmäinen Moordalen opiskelija, josta tulee pääministeri.

SUORASANAINEN: CAL BOWMAN

- ✗ Identifioituu muunsukupuoliseksi. Kuuluu Moordalen skeittijengiin.
- ✗ Yrityksistä huolimatta ei suostu noudattamaan uusia koulupukusääntöjä. Saattaa aiheuttaa vaikeuksia.

COOL: RAHIM HARRAK

- ✗ Saattaa vaikuttaa ärtyneeltä ja synkkämieliseltä.
- ✗ Lukee aina runoutta, mutta olisi mukava nähdä, että hymyilisi vähän enemmän.

YSTÄVYYYS JA SEN MERKITYS

Hyvät ystävät ovat korvaamaton osa elämää. On suuri onni saada ympärilleen mahtavia ihmisiä, joiden kanssa voi jakaa kokemuksia, joille voi jutella ja joihin voi tukeutua vaikeina hetkinä.

Jotkut ihmiset voivat viipyä elämässäsi vain hetken, kun taas jotkin ystävyysdet voivat kestää läpi elämän. Ihmiset kasvavat ja muuttuvat, niin myös ystävyysuhteet, joten on luonnollista, että ne muuttavat muotoaan ajan mittaan. Yhteys joihinkin ystäviin hiipuu hitaasti eikä koskaan palaudu, kun taas joitakuita et ehkä näe kuukausiin tai jopa vuosiin, mutta tavatessanne kaikki on taas niin kuin ennenkin.

Vahvan ystävyysuhteen luominen vaatii aikaa ja vaivaa, ja matkan varrella voi tulla vastaan erilaisia ylä- ja alamäkiä. Kuten kaikissa ihmissuhteissa, puhuminen on valttia!

MILLAINEN ON HYVÄ YSTÄVÄ?

Ystävyysuhteissa laatu on määrää tärkeämpi. Hyvät ystävät tukevat toisiaan, rikastuttavat toistensa elämää ja saavat toisensa tuntemaan itsensä mahtaviksi. He ovat ihmisiä, joiden kanssa voi seikkailla, pitää hauskaa ja puhua yöt läpeensä aivan kaikesta.

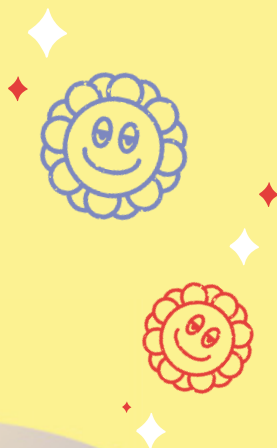
Hyvän ystävän merkitys korostuu, kun tarvitset jonkun, johon luottaa ja joka säilyttää salaisuutesi ja jonka puoleen voit kääntyä kun on vaikeaa. Hän on rehellinen (mutta ei loukkaa), on sinun puolellasi (mutta kertoo lempeästi, jos hänestä asusi on kammottava) ja auttaa sinua selvittämään kuka olet.

Ystävän voi löytää joskus yllättävistä paikoista. Aina ei tarvitse olla paljon yhteistä, jotta voi olla jonkun ystävä. Vaikka kaverisi kuuntelisi vain death metallia ja sinä olisit Taylor Swiftin överifani, voitte silti olla hyviä ystäviä. Ystävyys on muutakin kuin yhteisiä kiinnostuksen kohteita: se on tietynlaista yhteyttä, kykyä nauraa yhdessä ja – mikä tärkeintä – molemminpuolista luottamusta.

Kun meistä tuli Adamin kanssa työkavereita kaupassa, hänen ulkokuorensa oli kova mutta vaistosin, että hänessä oli paljon muutakin ja halusin tutustua häneen paremmin. Vaikka tuntui, ettei meillä ollut mitään yhteistä, ystävällinen suhtautuminen auttoi häntä viimein avautumaan. Tajusin, että hänen kova ulkokuorensa oli vain esitystä ja että hän oli oikeasti tosi onneton ja epävarma itsestään. Olemalla ystävällinen ja kuuntelemalla häntä, kun kukaan muu ei kuunnellut, sain aika siistin uuden ystävän. Ja kävi ilmi, että meillä sittenkin on jotain yhteistä!

OLA

Toiseen ei tarvitse olla koko ajan liimautuneena eikä hyvä ystävyys perustu siihen, miten monta tuntia vietätte yhdessä. Joskus jonkun kanssa voi syntyä aivan mahtava yhteys, vaikka et olisi koskaan pitänyt tyyppiä edes ystävänäsi. Kaikkein tärkeintä on olla läsnä kun toinen tarvitsee sinua.

Olen aina ollut tyytyväinen siihen millainen olen, vaikka olenkin vähän erilainen. En ole koskaan kokenut tarvetta muuttua, jotta sopeutuisin porukkaan. Mutta se mitä Hope laitto i meidät tekemään koulussa sai minut kyseenalaistamaan itseilmaisuni, ja se horjutti itsevarmuuttani. Yhtäkkiä tuntui, että minun piti yrittää olla vähemmän, no, minä. Lopulta Otis auttoi minua tajuamaan sen, ettei minun tarvitse koskaan luopua siitä mikä olen ja mistä pidän. Me emme ole mitenkään läheisiä, joten en olisi koskaan uskonut, että hän auttaisi minua. Mutta kaipa se mitä hän sanoi on totta – ei tarvitse hengailia 24/7 jonkun kanssa, jotta voi olla hänen ystävänsä.

LILY

*Nuorena sitä luulee,
että toiset ihan oikeasti
ymmärtävät sinua. Mutta
todellisuudessa sellaisia
ihmisiä on vain kourallinen.*

REMI

OLEN TUKENASI

Mikä on yksi tärkeimmistä asioista, jonka voit ystävänä tehdä? Olla ystäväsi puolella ja tarpeen vaatiessa tukea ja puolustaa heitä – se lienee kärkipäässä.

Epäystävällisyys on aivan liian yleistä, etenkin netin anonyymissa maailmassa. Jos näet tai kuulet ilkeitä tai pilkkaavia kommentteja, **puutu peliin**. On helppoa sivuuttaa ikävät puheet ja olla sekaantumatta asioihin, mutta jos ihmisiä ei saateta vastuuseen loukkaavista sanoistaan, milloin he lopettavat? Jos et halua puhua asianomaisille suoraan, voit kertoa asiasta vaikkapa opettajalle tai luotettavalle aikuiselle tai pyytää tukea muilta ystäviltä. Jos ilkeily tapahtuu sosiaalisessa mediassa, sopimattoman käytöksen voi ilmiantaa.

Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun kohteeksi joutunut kuuluu johonkin marginalisoituun ryhmään. Ihmisten kimppuun käydään jatkuvasti **etnisen taustan, identiteetin, seksuaalisuuden tai vamman takia**, ja nämä ihmiset jäävät tilanteissa usein vähemmälle tuelle. Jokainen voi vaikuttaa, ja pieneltäkin tuntuvalta teolla, kuten puheisiin puuttumisella tai ystävällisellä sanalla, voi olla suuri merkitys kohteeksi joutuneelle, josta voi tuntua, että hän joutuu kestäämään kaiken yksin.

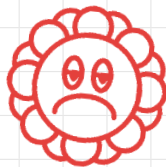
Minä ja Otis käymme aina katsomassa Hedwig and the Angry Inch -leffan syntymäpäivänäni – pyyntäydymme ja meillä on superhauskaa. Kun hän ei ilmaantunut paikalle, koska hänellä oli kiireitä vagina-gaten kanssa, pahoitin mieleni siitä, että hän petti luottamukseni. Tilannetta pahensi entisestään se, että kun hän jätti minut yksin, hän asetti minut todella haavoittuvaan asemaan. Jouduin viharikoksen uhriksi ahdasmielisten idioottien takia ja kesti hetken ennen kuin itseluottamukseni palautui. Otis ei ajatellut minun turvallisuuttani ja se loukkasi minua eniten.

ERIC

YSTÄVÄ VAI FRENEMY?

Kaikki ystävyys-suhteet eivät ole terveitä. Mutta mikä tekee jostakusta huonon ystävän, *frenemy*? Tällaisia piirteitä on monia, mutta yleisesti voidaan sanoa, että sellainen ei ole oikea ystävä joka:

- ✗ on epäystävällinen sinulle
- ✗ puhuu sinusta selkäsi takana
- ✗ laittaa aina omat tunteensa etusijalle
- ✗ lyttää sinua
- ✗ hylkää sinut jonkun toisen takia.

Ei ole OK, jos joku aiheuttaa sinulle käytöksellään mielipahaa. Ansaitset parempaa.

Älä epäröi luopua ystävyssuhteista, jotka vahingoittavat sinua.

Myrkyllisillä ystävyssuhteilla voi olla vakavia vaikutuksia henkiseen hyvinvointiisi (lue lisää luvusta kymmenen), joten on tärkeää, että otat etäisyyttä sellaisiin ihmisiin, joilla on negatiivinen vaikutus mielialaasi. Kun päätät vahingollisen ihmissuhteen, teet tilaa jollekulle paremmalle, joka arvostaa sitä, että lähetät hänelle viisikymmentä "ratkiriemukasta" kissavideota joka päivä.

On tavallista haluta tuntea itsensä cooliksi tai suosituksi, mutta se ei tarkoita, että pitää olla pinnallinen tai kohdella toisia epäystävällisesti. Tahdotko todella hengaila ilkeilevien ihmisten kanssa? Aluksi se voi tuntua hyvältä (kukapa ei pitäisi ajatuksesta kuulua suosittujen jengiin?), mutta välirikot ja ihmisten haukkuminen selän takana alkavat pian kuluttaa.

Oli väärin lähettää kuva Rubyn vaginasta koko koululle. Hän oli ärsyttänyt minua niin, että olin räjähtämispisteessä enkä enää kestänyt sitä, mutta mikään ei oikeuta kuvien lähettämistä eteenpäin ilman toisen suostumusta. En uskaltanut puolustautua kasvotusten ja olin niin vihainen, että se tuntui ainoalta vaihtoehdolta. Nyt kuitenkin tajuan, että toisen satuttaminen ei ole oikea tapa ilmaista omia tunteita.

Yritän jatkossa aina selvittää asiat puhumalla.

OLIVIA

Suosio ja kunnioitus ovat kaksi aivan eri asiaa. Joitakuita ihaillaan, koska he ovat hyviä urheilijoita tai aina trendikkäästi pukeutuneita, ja heidän ympärillään on jatkuvasti ihmisiä, mutta vaikeassa tilanteessa heillä ei välttämättä ole ketään kenelle soittaa. Etkö kuitenkin loppupeleissä halua, että kurjassa tilanteessa sinulla on ystäviä jotka pitävät puoliasi, sen sijaan että he hylkäisivät sinut kuin viimeviikkoisen filtterin?

YSTÄVYYSTAVOITTEITA

Älä panikoi, vaikka tuntuisi, ettet vielä ole löytänyt omaa heimoasi. Aina ei ole helppoa saada ystäviä ja on tavallista tuntea itsensä joskus yksinäiseksi. Jotkut tapaavat bestiksensä alakoulussa, jotkut löytävät hänet netistä ja jotkut saavat todella hyviä ystäviä vasta paljon myöhemmin elämässä. Sinussa ei ole mitään vikaa, vaikka sinulla ei olisi laajaa ystäväpiiriä – kaikki ovat erilaisia. Jos ystävyystyminen tuntuu vaikealta, yritä lyöttäytyä sellaisten ihmisten seuraan, joilla on samanlaisia kiinnostuksen kohteita kuin sinulla, joko netissä tai kasvotusten.

Jos sinulla on muutamia ihmisiä, joihin voit luottaa ja jotka ovat aina tukenasi, niin hieno juttu, mutta joillekin riittää yksikin bestis. Katso vaikka Maevea ja Aimeeta. Heillä on paljon kavereita ja ihmisiä joiden kanssa he voivat hengaila, mutta kriisitilanteessa he ovat aina toistensa tukena ja muodostavat tiiviin kaksikon.

KAMUT ENNEN KUMPPANEITA

Kun viettää paljon aikaa saman kaverin tai samojen kavereiden kanssa, on todennäköistä, että tapaa paljon samoja ihmisiä. Ja osa noista ihmisistä on hottiksia. Mitä tapahtuu, jos sinä ja kaverisi himoitsette samaa tyyppiä tai jos alat haaveilla kaverin eksästä?

Ensimmäisenä asiasta pitää jutella ystävän kanssa ja yrittää löytää yhteisymmärrys. Esimerkiksi tällaisia kysymyksiä kannattaa miettiä:

Jos kyseinen henkilö tekisi aloitteen, miltä kaveristasi tuntuisi?

Tuntuisiko sinusta, että kilpailet ystäväsi kanssa?

Oletko varma, ettei asia lopulta tulisi väliinne vaikka kuinka yrittäisitte sitä välttää?

Jos päätyisitte yhteen, olisiko kiusallista hengailta porukalla?

Suhtautuisiko ystäväsi yhä suopeasti, jos hän näkisi teidät nuoleskelemassa yhteisissä bileissä?

SEX EDUCATION

Tuntuuko ettet tiedä mikä on normaalia?

Oletko hukassa tunteidesi kanssa?

No, et ole yksin.

Oletko koskaan toivonut, että voisit päästä asiakkaaksi *Sex Education* -sarjasta tutulle Otisin ja Maeven klinikalle? Tämä ennakkoluuloton seksi- ja sukupuoliasioden opas on siihen mainio keino. Kirjassa kerrotaan raikkaalla tavalla niin sukupuolen moninaisuudesta ja ruumiin muutoksista kuin ensimmäisestä kerrasta ja suostumuksen käsitteestäkin. Täältä löydät vastauksia ja neuvoja, mutta ennen kaikkea uskallusta olla oma itsesi juuri sellaisena kuin olet. Kirja sisältää myös ihania sitaatteja ja kuvia sarjan maailmasta. Liity Maeven, Otisin, Ericin, Lilyn ja kumppaneiden seuraan, kun he selittävät kaikki nekin jutut, joista ei puhuta perinteisissä oppaissa.

Kaikillahan on keho, eikö?
Siinä ei ole mitään hävettävää.
OTIS

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN: 978-951-0-48746-4